

I den här veckans torastycke har vi något av en uppföljare från förra veckans cliffhanger; israeliten Zimri kom in i ökenlägret med en midjanitisk älskarinna, Kozbi. De passerade rakt in i lägret och in i Zimris tält. Mose gjorde inget mot detta ó men en som reagerade desto mer var Pinchas, Arons sonson, som tog ett spjut, gick in efter dem och spetsade dem båda i ett stick. Sedan avslutades torastycket och vi fick inte reda på hur det skulle gå för Pinchas, som just mördat två människor.

I den här veckans läsning får vi reda på att han inte blir bestraffad, utan tvärtom belönad! G-d ger tummen upp, och välsignar Pinchas med öett fredsförbundetö och öett evigt prästerligt förbundetö.

Det är många som har haft svårt för Pinchas och hans religiösa extremism. Talmud, till exempel, i Sanhedrin 82a, säger att öfredsförbundetö inte är en välsignelse så mycket som en uppmaning för Pinchas att aldrig göra om det.

Men hur kan man tänka kring den här blodiga, och uppenbart problematiska, episoden?

Jag vill ta tillfället i akt och använda den för att tala om tillåtet och förbjudet i relationer.

Scenariot här tycks vid en första anblick vara tydligt: israeliten Zimri kommer på för vänskaplig fot med midjanitiskan Kozbi, och det är så förfärligt att det är acceptabelt ó kanske till och med önskvärt ó att någon har ihjäl dem. Tills man tittar på en detalj många verkar glömma. Paret hade gått rakt förbi Mose, som inte sade något. Rashi förklarar i sin torakommentar på 25:6 att det här inte är så konstigt: Mose är trots allt själv gift med en midjanitiska, Tzipora!

Plötsligt blir situationen mycket mer komplicerad. Vad gör midjanitiskan Tzipora kosher, men midjanitiskan Kozbi helt oacceptabel?

Skrapar man på ytan är Tzipora och Kozbi väldigt olika.

Tzipora och Mose bor ihop i flera år i öknen i hennes klan; han delar hennes folks sätt och seder, och hon förenar sig sedan med det judiska folkets öde i öknen.

Kozbi och Zimri, däremot, har precis träffats; midjaniterna håller samtidigt på att försöka få israeliterna att börja tillbe deras gud, Ba'al pe'or.

Där Tzipora lever tillsammans med det judiska folket är Kozbi del i ett försök att försöka störa ut folket och dess mål i ökenvandringen.

Vilka slutsatser kan dras av det?

En omedelbar kan vara att det inte alltid är så enkelt som att kategorisera en hel grupp människor eller en hel typ av relationer och säga att de är fel. Toran säger inte helt okomplicerat att midjaniter är bortom det godtagbaras gräns, men den säger inte heller att det är oproblemiskt. Ibland måste sådant ses på från fall till fall. Vad som kan vara en godtagbar relation i ett fall kan vara för problematisk i ett annat för att Toran ska ge tummen upp.

Det är skillnad på att vara en relation där det är möjligt att bygga ett hem där det judiska får ha en stark och vägledande röst, och ett hem där det judiska tystas eller till och med motarbetas. Ibland

kan vi inte hålla samtal som är helt inriktade mot att komma fram till ett ja-, eller nej-svar. Och här kommer vi osökt in på Pride, som pågår nu.

För det finns en fråga som hänger i luften när det kommer till förhållandet religion och relation, nämligen: ska vi verkligen gå fram och säga vad som är acceptabelt och vad som inte är det i mänskliga relationer? Har inte religion orsakat nog mycket lidande i folks förhållanden?

Den frågan är riktig, och viktig, men jag vill ändå spjärna emot den. Ofta har jag fått höra att religionen mest står för förtryck, och att det som är mer tillåtande automatiskt är mer progressivt och mer humant. Men jag är inte så säker på att det stämmer. Halacha bryr sig om alla detaljer i hur en jude lever sitt liv; vad hon äter, hur hon klär sig, hur hennes dygnsrytm och hygien och läsvanor ser ut. Den gör det grundat på övertygelsen att det finns något gudomligt även i livets mest vardagliga sysslor; på övertygelsen att även ens diskho kan helgas. Att då inte ha något att säga om relationer, är att ta ut det gudomliga ur den delen av livet och säga att den delen, den angår inte G-d.

Vi måste ha något att säga om mänskliga relationer; vi måste kunna säga att det här är något judar tänkt på, i tusentals år, och att vi har något att säga kring hur ett äktenskap ska se ut, hur ett samlag ska gå till ó och vilka som är lämpliga partners. Vi har till stor del klarat av frågan kring samkönade relationer, vi har sagt öjaö, och i praktiken lever många av oss, i USA, i Europa, i den här församlingen, med icke-judar. Men vi har väldigt lite att säga om hur de relationerna ska se ut. Vi betar oss lätt som att när Mose väl har gift sig med Tzipora så är det fritt fram med alla midjaniter. Men det kanske finns saker man måste ta med i beräkningen. Följdfrågor, när man redan svarat öjaö (eller önejö, för den delen). Ett exempel: enligt halacha har en man en plikt gentemot sin hustru att ge henne sexuell njutning, en mitzva som kallas *onah*. Gäller *onah* i en samkönad relation? Om det är två kvinnor så har båda rätt till *onah*, men har någon av dem en plikt? Om det är två män har båda plikten att tillfredsställa sin partner, men har någon rätt till det? Eller ett annat exempel: en judisk man som lever med en icke-judisk kvinna, står han fortfarande under *p'ru ur'vu-* budet, budet att föröka sig och vara fruktsam, alltså att skaffa barn?

Det är bara ett par av många frågor man kan lyfta kring relationer som inte täcks så väl av traditionell halacha. Men det är min fasta övertygelse att tiden är mogen att knyta ihop de här två världarna igen; den värld där Toran har något att ge, och den värld där vi kämpat i årtionden, ibland århundraden, för att öppna upp traditionen för nya relationsverkligheter. För att kunna helga även de relationerna, för att kunna säga att även de betyder något, för att kunna säga att det judiska folket, och G-d, bryr sig om de relationerna, och vill att de ska vara en del av vår mångtusenåriga berättelse och del av vårt judiska liv.